

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: J. Š.
bytem
zastoupen Mgr. Jiřím Crhou
advokátem se sídlem Kopečná 940/14, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/52516-921, ze dne 21. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/58662-921, a ze dne 19. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/57116-921,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/57116-921, a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 29. 11. 2017, č. j. 17017/2017/KUR, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žaloba *se* ve zbylé části směřující proti rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 13. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/52516-921, a ze dne 21. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/58662-921, *zamítá*.
- II. Žalobci ani žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Jiřímu Crhovi, advokátovi se sídlem Kopečná 940/14, 602 00 Brno, *se přiznává* odměna výši 3.146 Kč, kterou mu soud vyplatí do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Příběh této věci má tři dílčí kapitoly. První dvě z nich se týkají důvodnosti neúspěšných žalobcových žádostí o prodloužení lhůty k odstranění vad jeho podání. Třetí se týká nepřiznání mimořádné okamžité pomoci, díky které by syn žalobce mohl jet na lyžařský výcvik. Krajský soud musel konkrétně posoudit, zda žalovaný správně odmítl dvě žalobcova odvolání pro opožděnost, a zda spolu se správním orgánem prvního stupně náležitě ospravedlnil i závěr o nepřiznání mimořádné okamžité pomoci.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Úřad práce – krajská pobočka v Brně („úřad práce“) rozhodnutím ze dne 16. 11. 2017, č. j. 16552/2017/KUR, rozhodl, že žalobci nepřizná doplatek na bydlení („první rozhodnutí úřadu práce“). Žalobce první rozhodnutí úřadu práce obdržel do vlastních rukou dne 4. 12. 2017. Posledním den k podání odvolání bylo úterý 19. 12. 2017. O den později první rozhodnutí úřadu práce nabylo právní moci. Žalobce se proti němu právě ve středu 20. 12. 2017 blanketně odvolal. Požádal současně o prominutí zmeškání lhůty. Úřad práce následně vyzval žalobce k doplnění odvolání i doplnění žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Konkrétně ho vyzval k předložení lékařských zpráv či jiných dokumentů, které by prokazovaly vážné překážky, pro něž nepodal odvolání včas.
3. Žalobce požádal o prodloužení lhůty, kterou mu úřad práce stanovil. Přiložil k ní lékařskou zprávu MUDr. L. P. („lékařská zpráva“), popisující oslabený zdravotní stav žalobce, který je setrvalý a bez známek zlepšení. Jeho stav podle lékařské zprávy neumožňuje úřední jednání, stresovou zátěž a podobnou činnost blízko úředním jednáním. Má se vyvarovat zvýšeného psychického stresu. Potvrzení platilo do stabilizace zdravotního stavu, jejíž nové posouzení mělo proběhnout začátkem března 2018. Úřad práce ovšem žádosti o prodloužení lhůty nevyhověl. Uvedl, že se žalobce na úřad práce pravidelně osobně dostavuje. Pokud má zdravotní problémy, mohl se nechat zastoupit zmocněncem. Odvolání i další požadované údaje mohl také doplnit písemně. Úřad práce nevyhověl ani žádosti žalobce o prominutí zmeškání úkonu. Následně odvolání proti usnesení úřadu práce o nevyhovění žádosti žalobce o prodloužení lhůty k doplnění odvolání proti prvnímu rozhodnutí úřadu práce žalovaný zamítl.
4. Žalovaný pak v meritu rozhodnutím ze dne 13. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/52516-921, zamítl odvolání žalobce proti prvnímu rozhodnutí úřadu práce pro opožděnost („první rozhodnutí žalovaného“). Konstatoval, že žalobce obdobná potvrzení, která mají prokazovat jeho neschopnost úředního jednání, předkládá úřadu práce i žalovanému již více než tři roky. Během této doby soustavně činí úkony – dostavuje se k osobním jednáním, podává písemně různá podání (žádosti, odvolání, žaloby) apod. S přihlédnutím k době, kterou tato lékařská potvrzení pokrývají, je žalovaný považuje za účelová. Smyslem lhůty je časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích a urychlení procesu rozhodování. K tomu neslouží opakované neodůvodněné žádosti o její prodloužení. Tyto závěry i pochybnosti o objektivitě tvrzených překážek žalobce v komunikaci se správními úřady potvrdila judikatura správních soudů.
5. V druhé dílčí linii úřad práce rozhodoval o další žádosti žalobce o doplatek na bydlení. Rozhodnutím ze dne 19. 7. 2017, č. j. 10427/2017/KUR, opět rozhodl, že mu ho nepřizná („druhé rozhodnutí úřadu práce“). Doručovatel žalobce nezastihl a uložil písemnost

s druhým rozhodnutím úřadu práce dne 24. 7. 2017. Žalobce si ji v úložní době nevyzvedl. Dnem 3. 8. 2017 došlo k doručení druhého rozhodnutí úřadu práce. Posledním dnem k podání odvolání byl pátek 18. 8. 2017. O den později druhé rozhodnutí úřadu práce nabylo právní moci. Žalobce se proti němu blanketně odvolal. Odvolání podal k poštovní přepravě až 25. 8. 2017. Požádal současně o prominutí zmeškání lhůty. Uvedl také, že odvolání podává opakovaně. Úřad práce ho proto vyzval, aby to doložil. Stanovil mu k tomu lhůtu osmi dnů. Žalobce požádal o prodloužení této lhůty, čemuž úřad práce vyhověl a prodloužil mu ji až do 31. 12. 2017. Žalobce zaslal úřadu jen dvě lékařské zprávy. Dne 5. 1. 2018 pak úřad práce rozhodl o nevyhovění žádosti žalobce o prominutí zmeškání lhůty. Lékařské zprávy nekonstatovaly překážky bránící podání včasného odvolání. Žalobce navíc často navštěvoval úřad práce. Proto nepředložil vážné důvody k prominutí zmeškání odvolací lhůty.

6. Žalobce se proti neprominutí zmeškání lhůty blanketně odvolal. Úřad práce ho nato opět vyzval k doplnění odvolání. Žalobce požádal o prodloužení lhůty, kterou mu úřad práce stanovil. Tomu úřad práce opět nevyhověl, o čemž žalobce uvědomil dne 13. 3. 2018. Žalovaný pak potvrdil jeho rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti druhému rozhodnutí úřadu práce. Sám opak ovšem vyzval žalobce k doplnění blanketního odvolání. Žalobce opět požádal o prodloužení lhůty k doplnění odvolání. Připojil k tomu znovu lékařskou zprávu. Žalovaný ale již v meritu rozhodnutím ze dne 21. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/58662-921, odvolání žalobce proti druhému rozhodnutí úřadu práce pro opožděnost zamítl („druhé rozhodnutí žalovaného“). V rozhodnutí uvedl, že podobná potvrzení, která mají prokazovat, že se žalobce nemůže účastnit úředního jednání, od něj úřad práce i žalovaný dostávají více než tři roky. Přitom se žalobce ve stejné době dostavuje k osobním jednáním. Žalovaný postup žalobce proto považuje za účelový.
7. Třetí dílčí linie, která je předmětem této věci, se týká žádosti žalobce ze dne 11. 9. 2017 o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte podle § 2 odst. 5 písm. c) a § 63 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi („zákon o pomoci v hmotné nouzi“). Žalobce o tuto dávku žádal, aby jeho syn mohl jet v únoru 2018 na lyžařský kurz. Předpokládaná výše požadované částky činila 5.500 Kč.
8. Úřad práce se obrátil na školu syna žalobce s dotazem, zda je účast na lyžařském výcviku povinná, a pokud nikoliv, zda škola zajišťuje náhradní výuku. Zajímal ho také počet účastníků a počet žáků, kteří na výcvik nejedou. V neposlední řadě se dotazoval na možnosti finanční pomoci sociálně slabým rodinám a příspěvků od školy. V odpovědi školy se uvádí, že lyžařský kurz nebyl povinný. Jde jen o doplňující program k hodinám tělocviku. Ze třídy žalobce se přihlásili jen tři žáci z celkových 30. Kvůli malému zájmu této třídy měli být tito tři přihlášení jen náhradníky. Škola pořádá kurz pro 40 účastníků, přičemž má celkově 13 prvních ročníků po 30 žácích v každém z nich. Nezúčastnění žáci mají náhradní výuku. Škola je příspěvkovou organizací a žákům podobné akce financovat nemůže. Maximálně může za poplatek zapůjčit lyžařské vybavení. Finanční podporu žáci mohou získat od sdružení rodičů. Pokud rodič doloží hmotnou nouzi, výbor sdružení může rozhodnout, že nemusí zaplatit poplatek za členství ve sdružení.
9. Úřad práce rozhodnutím ze dne 29. 11. 2017, č. j. 17017/2017/KUR, rozhodl o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci („třetí rozhodnutí úřadu práce“). Zdůraznil, že jde o

dávku fakultativní, nenárokovou. Zákonodárce ji určil k úhradě mimořádných nákladů spojených s náklady na vzdělání nebo zájmovou činnost nezaopatřeného dítěte. Z odpovědi školy na dotaz úřadu práce přitom vyplývá, že lyžařský kurz není povinnou součástí výuky. Jde pouze o doplňující kurz k předmětu tělesné výchovy. Děti mají v době konání lyžařského kurzu běžnou výuku a je pouze na zvážení možností jednotlivých rodin, zda se kurzu zúčastní či nikoliv.

10. Žalobce se proti třetímu rozhodnutí úřadu práce odvolal. Žalovaný přezkoumal celé rozhodnutí úřadu práce a jeho soulad s právními předpisy (včetně řízení, které mu předcházelo). Žalobce ani v tomto případě na výzvu nedoplnil své blanketní odvolání a neuspěl se svou žádostí o prodloužení lhůty, jíž odůvodňoval stejně jako v případě odvolání proti prvnímu a druhému rozhodnutí úřadu práce. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 19. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/57116-921 („třetí rozhodnutí žalovaného“), změnil třetí rozhodnutí úřadu práce tak, že se dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí nepřiznává podle § 36 odst. 1 písm. b) a § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Důvodem změny napadeného rozhodnutí byla jen chyba ve zmínce použitého ustanovení ve výroku třetího rozhodnutí úřadu práce.
11. Po meritorní stránce se tedy žalovaný s úřadem práce ztotožnil. Zdůraznil, že se daná dávka týká zejména situací, ve kterých rodina nemá dostatečné prostředky na úhradu školních pomůcek, nákladů spojených s účastí dítěte na škole v přírodě, na lyžařském výcviku, na táboře, v jazykových kurzech, při sportovní činnosti apod. Je v kompetenci orgánu pomoci v hmotné nouzi, jak po zvážení všech rozhodných skutečností v konkrétní věci rozhodne. Dávka se poskytuje na základě komplexního zhodnocení individuální celkové situace žadatele a odůvodněnosti konkrétního výdaje. Za odůvodněné lze považovat takové náklady, které mají sloužit k zajištění vzdělávání dětí a získání znalostí a dovedností pro výkon výdělečné činnosti v dospělosti, začlenění do dětského kolektivu atd. Správní orgán musí také přihlížet k tomu, zda by neúčast nevedla k vyloučení z okruhu žáků.
12. Žalovaný dodal, že při posouzení nároku na dávku je oprávněným požadavkem, aby rodič v hmotné nouzi žádající o poskytnutí mimořádné okamžité pomoci na úhradu nákladů souvisejících se vzděláním dítěte uplatnil nárok na výživné od druhého rodiče. Úřad práce se tedy může zabývat tím, zda a případně v jaké výši se na úhradě nákladů souvisejících se vzděláním jakožto mimořádným výdajem může podílet matka nezletilého dítěte. Žalovaný shrnul, že žádost žalobce nebyla odůvodněná, pokud kurz není povinný, nezúčastnění žáci mají náhradní výuku a při počtu účastníků se žáků nelze ani usuzovat na negativní vliv neúčasti syna žalobce na jeho sociální postavení ve školním kolektivu.

III. Obsah žaloby

13. Žalobce namítá proti prvnímu a druhému rozhodnutí žalovaného, že mu žalovaný měl prodloužit lhůtu pro doplnění jeho podání. Zdravotní stav mu neumožňoval ve stanovené lhůtě výzvě vyhovět. Žalobce byl v rozhodnou dobu dlouhodobě nemocný, což doložil. Nejednalo se o opakovanou ani nedůvodnou žádost o prodloužení lhůty. Zdravotní stav žalobce byl skutečně natolik nepříznivý, že neumožňoval doplnění odvolání. Odkaz na

jiná správní řízení zde podle žalobce není na místě. Řádně doložil vše, co bylo zapotřebí pro kladné rozhodnutí o jeho žádosti o prodloužení lhůty.

14. Proti třetímu rozhodnutí žalovaného žalobce namítá, že dávka mimořádné okamžité pomoci nepochybně slouží i k úhradě účasti žalobce na školním lyžařském výcviku. Účast nezletilého syna žalobce na lyžařském výcviku by vedla k jeho integraci do školního kolektivu mezi vrstevníky. Tato dávka mimořádné okamžité pomoci se podle zákona vztahuje i na aktivity volnočasové, tím spíše by se tedy měla vztahovat i na fakultativní aktivitu pořádanou základní školou. Tato aktivita je podle přesvědčení žalobce ještě na vyšší úrovni než běžná volnočasová aktivita.
15. K otázce, zda a jak se matka syna žalobce podílí na jeho výživě, žalobce uvádí, že správní orgány dostatečně nereflektovaly skutečný stav věci. Matka syna žalobce měla dlouhodobě stanovené výživné v nulové výši. Nedosahovala žádných příjmů. Přibližně před devíti měsíci od doplnění žaloby ze dne 8. 2. 2019 úřad práce informoval žalobce, že má nově zaměstnání. Žalobce podal u soudu žádost o zvýšení výživného. Toto řízení ke dni doplnění žaloby neskončilo. Podle žalobce správní orgány nemohly dovodit, že žalobce výživné na syna neřeší. Dlouho ho po matce jeho syna nemohl požadovat. Žalobce v té souvislosti navrhl, aby si krajský soud vyžádal od Okresního soudu Brno – venkov informaci o probíhajícím řízení o přiznání výživného.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný k námitkám směřujícím proti prvnímu a druhému rozhodnutí upozorňuje, že prakticky totožná potvrzení žalobce předkládá již čtyři uplynulé roky. Během této doby soustavně činí úkony – dostavuje se k osobním jednáním, podává písemně různá podání. Pochybnosti o objektivitě tvrzené překážky opakovaně potvrdil i Nejvyšší správní soud. Žalobce proti prvnímu a druhému rozhodnutí úřadu práce řádně nevyužil opravné prostředky a žalovaný jeho odvolání zamítl pro opožděnost. Proto meritum věci nelze přezkoumávat ve správním soudnictví. Žalovaný nadto dodal, že první a druhé rozhodnutí úřadu práce poté zrušil v přezkumném řízení.
17. Ve vztahu ke svému třetímu rozhodnutí žalovaný uvádí, že dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte sice může sloužit na úhradu např. i lyžařského kurzu. Orgány pomoci v hmotné nouzi však musí posuzovat každou žádost individuálně podle konkrétních okolností daného případu. Při rozhodování o žádosti úřad práce dotazem u střední školy, kterou syn žalobce navštěvoval, zjistil, že účast žáků na lyžařském kurzu není povinná. Z celkového počtu žáků školy (30 žáků v každém ze 13 prvních ročníků) se kurz pořádá pouze jeden pro 40 účastníků. Z celkového počtu 30 žáků ve třídě syna žalobce se přihlásili pouze tři. Neúčast syna žalobce by tedy nevedla k jeho vyloučení z okruhu spolužáků. Na kurz mohli žáci získat finanční podporu od sdružení rodičů. Rodič, který doloží hmotnou nouzi, je členem sdružení bezplatně.
18. Žalovaný pak k podílu matky žalobce na výživě jejich syna uvádí, že s ohledem na princip subsidiarity mimořádné okamžité pomoci je požadavek účasti na úhradě nákladu druhým rodičem oprávněný. Matka syna žalobce byla od 12. 9. 2017 výdělečně činná. Mohla se proto na úhradě lyžařského kurzu nad rámec běžného (nestanoveného) výživného podílet. V době podání žádosti měla trvalý i skutečný pobyt na shodné adrese jako žalobce, byť

v jiné části domu. Třetí rozhodnutí úřadu práce nevykazovalo znaky svévole. Žalovaný z úřední činnosti ví, že se syn žalobce lyžařského kurzu nezúčastnil.

V. Jednání před krajským soudem

19. Dne 25. 8. 2021 se konalo jednání ve věci. Žalovaný se z něj omluvil. Žalobce se v den jednání telefonicky omluvil pro zdravotní indispozici. Žádal kvůli ní o odročení jednání. Samosoudce ovšem tuto žádost nevyhodnotil jako důvodnou. Žalobce měl právní zastoupení a nedoložil svoji indispozici včas, jelikož netvrdil a ani se z jeho projevu nejevilo, že by šlo o indispozici náhlou. Žalobce se tedy mohl omluvit mnohem dříve před jednáním, o jehož konání věděl.
20. Krajský soud dal substitutce zástupce žalobce možnost namítnout podjatost samosoudce. Námitku podjatosti však nevznesla. Odkázala na podání strany žalobce, načež krajský soud shrnul obsah vyjádření žalovaného a zrekapituloval obsah správního spisu. Substitutka zástupce žalobce nevznesla žádné další důkazní návrhy. Po jejím závěrečném návrhu, ve kterém shrnula žalobní body, a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil tento rozsudek.

VI. Posouzení věci krajským soudem

21. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud všechny věci posuzoval ke skutkovému a právnímu stavu ke dni napadených rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Zákonnost prvního a druhého rozhodnutí žalovaného

22. Jádrem námitek vůči prvnímu a druhému rozhodnutí žalovaného je argument žalobce, že tu byly důvody pro prodloužení lhůt k doplnění podání, která v daných věcech učinil. Nevyhovění opakované žádosti o prodloužení lhůty k doplnění podání mělo ten právní význam, že žalobce neuspěl se svojí žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti prvnímu a druhému rozhodnutí úřadu práce [viz § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; „správní řád“]. V případě druhého rozhodnutí úřadu práce pak žalovaný navíc nevyhověl jeho žádosti o prodloužení lhůty k doplnění blanketního odvolání. Žalovaný nakonec obě odvolání žalobce zamítl pro opožděnost.
23. Krajský soud se podstatou obdobných námitek žalobce, který opakovaně žádá o prodloužení stanovených lhůt k doplnění vadných podání s odkazem na zprávy MUDr. L. P., již vícekrát zabýval (srov. např. rozsudky ze dne 29. 11. 2016, č. j. 33 A 24/2015-68, č. j. 33 A 70/2015-32, a 33 A 71/2015-30). K neúspěšným kasačním stížnostem se poté těmito námitkami zabýval i Nejvyšší správní soud (srov. na výše citované rozsudky krajského soudu navazující rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 10 Ads 4/2017-29, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Ads 6/2017-25, a ze dne 13. 4. 2017, č. j. 1 Ads 7/2017-21). Na tuto judikaturu krajský soud v projednávané věci navazuje a dovoluje si na citované rozsudky odkázat.
24. S ohledem na právě uvedené krajský soud jen připomíná, že podle § 37 odst. 3 správního řádu platí: „Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho *vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*“ Podle § 39 odst. 1 správního řádu pak „[s]právní orgán

účastníkovi určí přiměřenou lhůtu k provedení úkonu, pokud ji nestanoví zákon a je-li toho zapotřebí. Určením lhůty nesmí být ohrožen účel řízení ani porušena rovnost účastníků. Usnesení o určení lhůty se oznamuje pouze tomu, komu je určena, popřípadě i tomu, jehož se jinak přímo dotýká. Lhůtu určenou správním orgánem může na žádost účastníka správní orgán za podmínek stanovených v odstavci 1 usnesením přiměřeně prodloužit.“

25. V nyní posuzované věci stěžovatel podal blanketní odvolání proti prvnímu a druhému rozhodnutí úřadu a spojil s nimi žádosti o prominutí zmeškání odvolací lhůty bez uvedení a doložení závažných důvodů, které nastaly bez jeho zavinění, a tvořily tak překážku pro včasné podání obou odvolání. Úřad práce a žalovaný ho vyzývali k odstranění vad jeho podání. Žalobce je však ve stanovené lhůtě neodstranil a žádal o prodloužení stanovených lhůt s poukazem na svůj zdravotní stav, který měla potvrzovat lékařská zpráva. Úřad práce a žalovaný však těmto žádostem nevyhověli, což vedlo k neúspěšnosti žádosti o prominutí zmeškání odvolací lhůty vůči prvnímu a druhému rozhodnutí úřadu práce, resp. k nemožnosti v nové lhůtě doplnit blanketní odvolání proti druhému rozhodnutí úřadu práce, které tak jako tak žalovaný shledal opožděným. Žalovaný ve svých prvních dvou rozhodnutích vysvětlil, proč to s ohledem dřívější zkušenosti s totožnými procesními postupy žalobce považuje za správný a zákonný postup.
26. I podle krajského soudu úřad práce a žalovaný splnili správním řádem uloženou povinnost, pokud vyzvali žalobce k odstranění vad jeho podání. Naopak žalobce svým povinností nedostál, jelikož ve stanovené přiměřené lhůtě vady neodstranil. Jak přitom zdůrazňuje ve své výše citované judikatuře Nejvyšší správní soud, pokud žalobce opravdu po takto dlouhou dobu nebyl zdravotně způsobilý jednat se správními orgány, mohl se nechat zastoupit jinou osobou nebo požádat o bezplatnou právní pomoc. Jinými slovy mohl zhojit vady svého odvolání jinou osobou. Nic takového však neučinil a se správními orgány komunikoval stále osobně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2017, č. j. 1 Ads 7/2017-21, bod 14).
27. Správní orgány měly *objektivně podložené pochybnosti o nemožnosti žalobce s nimi jednat*. Tyto pochybnosti plynuly z jiných řízení vedených úřadem práce a žalovaným, ve kterých žalobce vystupoval a postupoval obdobně jako v nyní posuzované věci. I krajský soud ví, že takto žalobce postupuje skoro ve všech věcech (kromě výše citovaných věcí může krajský soud odkázat na čtyři věci projednávané při jednání ve stejný den jako tato věc – sp. zn. 34 A 2/2018, sp. zn. 34 A 5/2018, sp. zn. 34 A 6/2018 a sp. zn. 34 A 24/2018 – ani v jedné z nich žalobce nedoplnil odvolání a žádal stejně jako zde o prodloužení lhůty). Taký Nejvyšší správní soud ve své judikatuře přiznává, že se s tímto procesním postupem žalobce setkal (kromě výše citovaných věcí viz např. věci vedené pod sp. zn. 9 Ads 298/2015 a 2 Ads 161/2017 aj.). Pochybnosti o objektivitě tvrzené překážky na straně žalobce pro komunikaci se správními úřady proto byly zcela namístě.
28. Z obsahu spisu tedy vyplývá, že původcem prodloužení doby trvání řízení před úřadem práce byl žalobce. Prakticky na každou výzvu se stanovenou lhůtou k provedení úkonu reagoval identickou žádostí o její prodloužení. *Pokud měl žalobce zájem o kladné vyřízení své žádosti, měl tomu přizpůsobit své procesní chování a jednat konstruktivně*. Krajský soud nepochybně, že jeho zdravotní stav může být zhoršený. Nicméně jeho pravidelná komunikace či dokonce (žalobcem nezpochybněná) osobní účast na jednáních se správními

orgány naznačují, že mohl zformulovat a doložit důvody zmeškání odvolací lhůty či samotného odvolání v zákonné či dodatečně stanovené lhůtě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2017, č. j. 1 Ads 7/2017-21, bod 20).

29. Námitky žalobce proti prvnímu a druhému rozhodnutí žalovaného jsou proto nedůvodné.

Posouzení námitek vůči třetímu rozhodnutí žalovaného

30. Jádrem námitek žalobce vůči třetímu rozhodnutí žalovaného je jeho nesouhlas s tím, jak správní orgány odůvodnily nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci, díky níž by syn žalobce mohl absolvovat školou organizovaný lyžařský výcvik.
31. Podle § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi *může* orgán pomoci v hmotné nouzi za osobu v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu *odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně právní ochranou dětí. Ustanovení § 36 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi pak doplňuje, že nárok na mimořádnou okamžitou pomoc má osoba uvedená v § 2 odst. 4 a 5, *pokud se považuje* za osobu v hmotné nouzi. A § 38 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi stanoví, že *nárok na mimořádnou okamžitou pomoc vzniká dnem, kdy ji příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi přizná*.
32. Z judikatury plyne, že mimořádná okamžitá pomoc je dávka, která se poskytuje mimo podmínky nároku zbývajících dvou dávek v systému hmotné nouze (příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení). Judikatura uvádí, že se jedná se o dávku svou povahou fakultativní, která závisí na správním uvážení správního orgánu a nárok na ni vzniká až samotným rozhodnutím o jejím přiznání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 84/2012-48). Správní uvážení úřadu práce a žalovaného o žádosti však musí respektovat účel předmětné dávky a vyvarovat se prvků libovůle (viz např. rozsudek krajského soudu ze dne 27. 6. 2017, č. j. 30 A 74/2015-63, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2018, č. j. 6 Ads 254/2017-24, body 12 a 29).
33. Krajský soud předesílá, že v této věci nejde o úhradu *nezbytného* jednorázového výdaje ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, kde by šlo zejména o jeho *výši*, u níž by ze zákona hrála stěžejní roli správní úvaha úřadu práce a žalovaného [srov. § 37 písm. c) daného zákona, podle něhož se výše dávky stanoví *až do* výše jednorázového výdaje; obdobně jako např. ve výše citovaných věcech č. j. 3 Ads 84/2012-48 a č. j. 6 Ads 254/2017-24]. Nejvyšší správní soud připsal správní uvážení i otázce samotného nároku na tuto dávku (srov. např. rozsudek ze dne 20. 11. 2013, č. j. 3 Ads 7/2013-31). Podle krajského soudu však v této věci, kde se aplikuje § 2 odst. 5 písm. c) dotčeného zákona, ale ve skutečnosti jde o práci s *neurčitým právním pojmem odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte. Práce správních orgánů s neurčitými právními pojmy přitom podléhá plnému soudnímu přezkumu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, bod 24).
34. Pro přehlednost úvah krajského soudu je třeba jasněji vyložit relevantní právní úpravu v zákoně o pomoci v hmotné nouzi (viz bod 31 výše). Z § 2 odst. 5 písm. c) plyne, že *orgán pomoci v hmotné nouzi může považovat* (ze slova „*může*“ plyne správní uvážení) za osobu

v hmotné nouzi osobu, která nemá prostředky na úhradu *odůvodněných nákladů dítěte souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte (pojem *odůvodněné náklady související se vzděláním* je neurčitým právním pojmem) → pokud ji za takovou osobu v hmotné nouzi v souladu se svým správním uvážením považuje, pak má tato osoba podle § 36 odst. 1 písm. b) nárok na mimořádnou okamžitou pomoc → tento nárok ovšem vzniká až dnem jejího přiznání podle § 38 odst. 2.

35. Orgány pomoci v hmotné nouzi proto musí nejdříve interpretovat neurčitý právní pojem *odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. V této fázi se uplatní plný soudní přezkum. Pokud dojdou k závěru o naplnění tohoto pojmu, provedou správní uvážení, které zákon i judikatura předvídá. Při něm vyberou jednu ze dvou alternativ rozhodnutí – přiznání či nepřiznání mimořádné okamžité pomoci. Zde již je soudní přezkum správního uvážení omezenější. Jestliže ovšem orgány pomoci v hmotné nouzi dojdou k závěru, že se o *odůvodněné náklady související se vzděláním* nezaopatřeného dítěte v konkrétní věci nejedná, není tu prostor pro jakoukoliv úvahu správního orgánu. Mimořádnou okamžitou pomoc přiznat nelze (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, body 27-30).
36. Správní orgány v této věci zpochybňují *odůvodněnost nákladů* na lyžařský kurz. Úřad práce se opřel hlavně o nepovinnost lyžařského výcviku. *Žalovaný pak otevřeně připustil, že daná dávka v obecné rovině může sloužit k úhradě nákladů na lyžařský výcvik* (či školu v přírodě, tábor, jazykový kurz, nebo sportovní činnost). Zdůraznil i nutnost komplexního zhodnocení individuální celkové situace žadatele. Vzal však poté v potaz nepovinný charakter konkrétního lyžařského kurzu a počet jeho účastníků z třídy syna žalobce a z celé školy (v kontextu snah o prevenci vyloučení z kolektivu). Dodal, že se žalobce mohl obrátit i na matku syna žalobce. Žalobce s těmito důvody nesouhlasí a namítá, že by naopak účast syna vedla k jeho integraci do školního kolektivu mezi vrstevníky. A že dávka mimořádné okamžité pomoci může sloužit i k těmto aktivitám pořádaným školou. Dodává, že odkaz na možné zapojení matky neodpovídá skutečnému stavu věci.
37. Krajský soud se v tomto sporu přiklání na stranu žalobce. Byť to pro něj již nyní nemůže vést ke kýženému výsledku (viz bod 55 níže).
38. Podle krajského soudu *žalovaný i úřad práce přikládají důležitost okolnostem, které ovšem pro otázku odůvodněnosti daných nákladů nemají takový význam a samy o sobě bez dalšího neposkytují dostatečný základ k posouzení odůvodněnosti nákladů za lyžařský výcvik*. Smyslem a účelem § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi je, aby i dítě osoby v hmotné nouzi mohlo v odůvodněných případech při vzdělávání zažít, co zažívají jeho spolužáci, a nevylučovala ho ekonomická či sociální situace jeho rodičů. *Středobodem úvah na poli uvedeného ustanovení by tedy mělo být ono konkrétní dítě* [tzv. přístup zaměřený na dítě (*child-centered approach*)]. Povinnost zaujmout tuto perspektivu při práci s daným ustanovením ostatně lze dovozovat z Úmluvy o právech dítěte, v jejímž světle je třeba pojem *odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte vykládat.
39. Zde aplikovaná ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi lze pokládat za projev naplnění pozitivního závazku ČR plynoucího z čl. 26 a 27 Úmluvy o právech dítěte.

Ustanovení čl. 26 odst. 1 zakotvuje *právo každého dítěte na výhody sociálního zabezpečení včetně sociálního pojištění a povinnost státu činit nezbytná opatření k dosažení plného uskutečňování tohoto práva v souladu s vnitrostátním právem. Podle následného odstavce se tyto výhody podle situace poskytují s ohledem na zdroje a možnosti dítěte a osob, které se o ně starají, jakož i s ohledem na veškerá další hlediska, která jsou spojena se žádostí o poskytnutí těchto výhod podanou dítětem nebo ve prospěch dítěte. S tím souvisí i čl. 27 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, zakotvující právo každého dítěte na životní úroveň nezbytnou pro jeho tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální rozvoj. Rodiče nebo jiné osoby, které se o dítě starají, pak nesou podle čl. 27 odst. 2 v rámci svých schopností a finančních možností základní odpovědnost za zabezpečení životních podmínek nezbytných pro rozvoj dítěte. Ustanovení čl. 27 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte ovšem dodává, že stát v závislosti na vlastních podmínkách a v rámci svých možností činí potřebná opatření pro poskytování pomoci rodičům a jiným osobám, které se o dítě starají, k uskutečňování tohoto práva a v případě potřeby poskytují materiální pomoc a podpůrné programy, zejména v oblasti zabezpečení potravin, šatstva a bydlení.*

40. Posledně citované ustanovení vychází mj. z čl. 3 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte, kterým se ČR zavázala *zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho*, přičemž bere ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a *správní opatření*. A stěžejní roli pak samozřejmě má čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle kterého *musí být nejlepší zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí*, ať už *uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány*. Výbor pro práva dítěte ve svém Obecném komentáři č. 14 vymezil demonstrativní výčet základních práv a svobod dítěte, typicky dotčených při přijímání opatření s přímým nebo nepřímým dopadem na dítě, na jejichž základě lze pak definovat hmotněprávní obsah nejlepšího zájmu dítěte. Do tohoto výčtu spadá i vzdělání dítěte (srov. Dušková, Š., Hofschneiderová, A., Kouřilová, K. *Úmluva o právech dítěte. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. s. 48).
41. Výbor pro práva dítěte v Obecném komentáři č. 14 v souvislosti se vzděláním dítěte a jeho nejlepším zájmem zdůraznil i význam prostředí vstřícného k dětem a vhodných vzdělávacích i učebních metod, které dostatečným způsobem zohlední, že vzdělání je pro dítě nejen investicí do budoucna, ale rovněž *příležitostí pro realizaci radostných aktivit, zažití pocitu respektu, aktivního zapojení i naplňování osobních ambicí*. V nejlepším zájmu dítěte je tak *naplňovat tyto požadavky a posilovat míru schopnosti dítěte překonávat omezení vyplývající z jeho zranitelnosti*, a to jakéhokoli druhu (viz Obecný komentář č. 14, odst. 79, cit. dle Dušková, Š., Hofschneiderová, A., Kouřilová, K., cit. výše, s. 54). V Obecném komentáři č. 1 pak Výbor pro práva dítěte vyzdvihl, že „je nezbytné, aby v centru vzdělávání stálo dítě a aby vzdělávání bylo k dětem vstřícné a zplnomocňující.“ Podle Výboru pro práva dítěte „je třeba, aby se vzdělávací proces zakládal na vlastních principech, které hlásá. (...) Cílem je zesilovat dítě prostřednictvím rozvoje jeho dovedností, schopnosti se učit, jakož i dalších schopností, lidské důstojnosti, *sebeúcty a sebevědomí*. ‘Vzdělávání’ jde v tomto kontextu daleko za formální školní docházku a zahrnuje širokou škálu životních zkušeností a proces učení, který umožní dětem, individuálně i kolektivně, rozvíjet jejich osobnost, talent a schopnosti a žít plný a naplňující život v rámci

společnosti (viz Obecný komentář č. 1, odst. 2, cit. dle Dušková, Š., Hofschneiderová, A., Kouřilová, K., cit. výše, s. 54).

42. V obdobném duchu se i ve sborníku stanovisek veřejného ochránce práv k dárkám pomoci v hmotné nouzi ve vztahu k mimořádné okamžité pomoci podle § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi uvádí, že tato dávka má sloužit např. k podpoře zdárného biopsychosociálního vývoje dětí, k začlenění do dětského kolektivu a většinové společnosti, k rozvoji jejich talentu, ke smysluplnému trávení volného času, předcházení sociálně-patologickým jevům atd. Cílem je podle veřejného ochránce práv mj. zajistit zdárný vývoj dětí a podpořit je v sociální integraci. Veřejný ochránce práv také zdůrazňuje, že se tato konkrétní dávka poskytuje *nikoliv na nezbytné, ale odůvodněné náklady*. A výslovně se pak vymezuje vůči výkladu žalovaného, podle kterého by úřady práce měly zjišťovat, zda je účast na podobných akcích nezbytná. Takový požadavek jde podle veřejného ochránce práv nad rámec zákona a je značně restriktivní, protože v naprosté většině případů účast na těchto výjezdních akcích nezbytná nebude. Úřad práce by proto měl zkoumat odůvodněnost a ne nezbytnost účasti dítěte na popsáných aktivitách (viz Sborník stanovisek veřejného ochránce práv. *Dávky pomoci v hmotné nouzi*. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2017. s. 251).
43. Správní orgány takto pojmání význam odůvodněnosti nákladů souvisejících se vzděláním syna žalobce včetně jeho nejlepšího zájmu v potaz nevzaly. Zaměřovaly se na jiné okolnosti, jen ne na něj a jeho konkrétní situaci. Stěžejní roli pro ně hrály parametry lyžařského výcviku (povinnost účasti a počet účastníků), ale nikoliv celková sociální a ekonomická situace žalobce a jeho syna. *Syn žalobce z jejich úvah prakticky vypadl*.
44. Nejprve se správní orgány opřely o to, že lyžařský výcvik nebyl povinný. To ovšem podle krajského soudu nehraje takovou roli. Obecně se lze ptát, zda se povinné lyžařské výcviky na středních školách v dnešní době ještě vůbec organizují. Lpění na kritériu povinnosti navíc vrací do hry otázku nezbytnosti této dávky mimořádné okamžité pomoci. Krajský soud však v tomto souhlasí s veřejným ochráncem práv, že nezbytnost zde nemůže hrát roli. Jde o práci s pojmem odůvodněnosti nákladu souvisejícího se vzděláním v perspektivě nejlepšího zájmu dítěte. Nezbytnost se na tuto dávku mimořádné okamžité pomoci nevztahuje. Skutečnost, že lyžařský výcvik nebyl povinný, přitom neznamená, že by *právě pro syna žalobce nemohl být onou radostnou aktivitu, při níž by zažil pocit respektu, aktivního zapojení a naplňování osobních ambicí*. A že by z tohoto pohledu nešlo o odůvodněný náklad související s jeho vzděláním.
45. Správní orgány se dále správně zaměřily na otázku, zda by synovi žalobce nehrozilo vyloučení z kolektivu. Pouhé statistiky (ne)účasti na lyžařském výcviku k zodpovězení této otázky ovšem nepostačují. Pro odůvodněnost nákladů v podobě mimořádné okamžité pomoci nehraje takovou roli, zda na lyžařský výcvik pojede celá třída nezaopatřeného dítěte žadatele nebo její většina. Je ostatně otázkou, kde by při práci s tímto kritériem ležela předvídatelná hranice odůvodněnosti nákladů. Jak navíc žalobce trefně namítá, pro jeho syna může být obohacující i začlenění v kolektivu se žáky z ostatních tříd. Veřejný ochránce práv také uvádí, že při zkoumání odůvodněnosti nákladů na podobné aktivity lze posuzovat i to, zda by účast dítěte mohla přispět k začlenění dítěte do kolektivu vrstevníků (viz Sborník stanovisek veřejného ochránce práv, cit. výše, s. 253).

46. Co se přímých spolužáků syna žalobce týče, *správní orgány se podle krajského soudu obecně měly zaměřit na to, jaká je situace žalobce v daném třídním kolektivu, a jaký by jeho účast na lyžařském výcviku opravdu měla vliv na jeho sociální integraci ve třídě i škole.* Měly zkusit zjistit, zda například již nyní nečelí jiným formám vyloučení. Je otázkou, jak jej vnímají jeho spolužáci např. s ohledem na ekonomickou situaci jeho rodiny. *Možná by právě účast na lyžařském výcviku byla pro něj příležitostí, jak posílit své sebevědomí i sebeúctu.* Namísto toho o tuto příležitost přišel. Ovlivnili to přitom jiní svou vůlí na lyžařský výcvik nejít (ať už z jakýchkoliv důvodů). Tomu pak úřad práce přiznal hlavní relevanci spolu s nepovinným charakterem výcviku.
47. Správní orgány se tedy měly nad rámec toho, čemu se věnovaly, pokusit zjistit, zda by vynaložení dané dávky bylo *odůvodněné pro syna žalobce.* Měly zjišťovat, co ho na lyžařském kurzu láká, proč by na něj chtěl jet, na co by se na něm těšil, z čeho by měl radost nebo jak by se díky možnosti jet na lyžařský kurz cítil v kolektivu třídy a školy. *Jinými slovy měly zjišťovat, co by bylo v jeho nejlepším zájmu.* Zjištění si informací o kurzu bylo samozřejmě vhodným prvním krokem. Ale správní orgány měly jít ještě mnohem dále.
48. Úřad práce podle krajského soudu například mohl vyslechnout samotného syna žalobce. Ostatně čl. 12 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zakotvuje právo dítěte, které dokáže formulovat své vlastní názory, tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jej dotýkají, přičemž se názorům dítěte musí věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni. A čl. 12 odst. 2 dodává, že se za tímto účelem dítěti zejména poskytuje *možnost, aby bylo vyslyšeno v každém soudním nebo správním řízení, které se jej dotýká,* a to buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce anebo příslušného orgánu, přičemž způsob slyšení musí být v souladu s procedurálními pravidly vnitrostátního zákonodárství. Pokud by úřad práce syna žalobce vyslechl, nepochybně by mohl jeho nejlepší zájem a odůvodněnost nákladů na lyžařský výcvik posoudit lépe a poctivěji.
49. Krajský soud také dává za pravdu žalobci, že žalovaný vtáhl ve skutkově nepodložené rovině do hry i matku syna žalobce. Obecně lze se žalovaným souhlasit, že je požadavek účasti na úhradě nákladů druhým rodičem oprávněný. Plyne to i z výše citovaného čl. 27 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte. Jak ovšem doplňuje čl. 26 odst. 1 a čl. 27 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte, to plně nesnímá ze státu závazky, která pro něj plynou z práva dítěte na výhody sociálního zabezpečení a nezbytnou životní úroveň. Pokud již žalovaný na matku syna žalobce odkázal, *měl hlouběji zjišťovat a k důkazu případně provést důkazní prostředky, které by se týkaly její sociální a ekonomické situace.* Pouhý „náhodný odkaz“ na ni, jaký se objevil ve třetím rozhodnutí žalovaného, nestačí.
50. Až ve vyjádření k žalobě, kterým nelze napravit nedostatky rozhodnutí či chybějící oporu ve spisu, žalovaný zmiňuje povědomí správních orgánů o tom, že matka syna žalobce byla od 12. 9. 2017 (tedy den po podání žádosti žalobce) výdělečně činná, a že v době podání žádosti měla trvalý i skutečný pobyt na shodné adrese jako žalobce. *Správní spis ovšem nic k ekonomické a sociální situaci matky syna žalobce neobsahuje.* Přitom podle krajského soudu její finanční možnosti samozřejmě hrají roli v otázce jejího případného zapojení do úhrady nákladů na lyžařský výcvik. Lze přitom usuzovat na to, že její situace nebyla v tomto směru úplně ideální, pokud před uvedeným datem výdělečně činnou nebyla, jak ostatně žalobce tvrdí a žalovaný to nespورuje. *Žalovaný tedy měl jít o mnoho hlouběji, nespokojit*

se jen s obecným odkazem na možnost zapojení matky a měl konkrétně zjišťovat, pokud se touto cestou rozhodl jít, zda opravdu bylo v jejích možnostech se na úhradě nákladů na lyžařský kurz podílet.

51. Krajský soud proto shrnuje, že správní orgány nepracovaly s § 2 odst. 5 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi odpovídajícím způsobem, zaměřeným na dotčené dítě, tj. syna žalobce. Nepoužily pojem *odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte na základě dostatku důvodů. Žalovaný uznal, že by mimořádná okamžitá pomoc mohla sloužit k úhradě nákladů lyžařského výcviku. Správní orgány ovšem neshledaly vynaložení této dávky v konkrétních jimi zjištěných okolnostech za důvodné, protože výcvik nebyl povinný a nejelo na něj více žáků ze středy syna žalobce. Podle krajského soudu ovšem tato kritéria pro odůvodněnost nákladů na lyžařský kurz nemají sama o sobě relevanci v takové míře, jakou jim správní orgány přiznaly. *Správní orgány se kromě toho měly zaměřit na samotného syna žalobce a posoudit, zda by poskytnutí požadované dávky nebylo v jeho nejlepším zájmu* (ve smyslu blíže popsáném výše v bodech 38-42). Aby to mohly posoudit, mohly jej například vyslechnout a zjistit, co by pro něj účast na kurzu znamenala. *Žalovaný pak bez opory ve spise a dostatečného skutkového základu založil své rozhodnutí i na odkazu na požadavek zapojení matky syna žalobce.*
52. Krajský soud dodává, že jeho závěry samozřejmě automaticky neznamenají, že správní orgány měly žalobci požadovanou dávku přiznat. Vytýká správním orgánům jen to, že nepracovaly správně s neurčitým pojmem *odůvodněných nákladů souvisejících se vzděláním* nezaopatřeného dítěte. Jak vysvětlil výše, správní orgány by až v případě naplnění tohoto pojmu měly ještě správní uvážení, na jehož základě by rozhodly o (ne)přiznání dávky. Jak navíc uznává čl. 4 věta druhá Úmluvy o právech dítěte, „[p]okud jde o hospodářská, sociální a kulturní práva, státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, uskutečňují taková opatření v maximálním rozsahu svých prostředků a v případě potřeby i v rámci mezinárodní spolupráce.“ *Krajský soud spatřuje pochybení „pouze“ v tom, jak správní orgány posoudily odůvodněnost nákladů za lyžařský kurz.* Spokojily se s okolnostmi, které samy o sobě pro poctivé posouzení věci nepostačovaly. *Středobodem jejich posouzení přitom měl být syn žalobce.*
53. Námitky žalobce proti třetímu rozhodnutí žalovaného jsou proto důvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

54. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil třetí rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatek důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Tato vada se týká i třetího rozhodnutí úřadu práce. Krajský soud proto přistoupil nejen ke zrušení třetího rozhodnutí žalovaného, ale také ke zrušení třetího rozhodnutí úřadu práce (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Věc vrátil žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
55. Lyžařský kurz se ovšem konal v únoru 2018. Žalobce na něj z povahy věci dávku mimořádné okamžité pomoci již nezíská, i kdyby úřad práce jeho žádost ve smyslu výše uvedeného nově posoudil jako důvodnou. Řízení tak bude nutné po tomto rozsudku pro bezpředmětnost zastavit.
56. Ve vztahu k prvnímu a druhému rozhodnutí žalovaného krajský soud žalobu pro nedůvodnost námitek zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

57. Oba účastníci pak byli v této věci částečně úspěšní (žalobce z jedné třetiny a žalovaný ze zbylých dvou). Žalobce ovšem žádné náklady nevyčísil. A žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Proto jim krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 s. ř. s.).
58. Krajský soud určil odměnu ustanovenému zástupci ve výši 3.146 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby po 1.000 Kč podle § 7 bod 3 a § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“). Tyto úkony spočívají v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu a účasti na jednání před soudem podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH. Soud proto zvýšil jeho odměnu o částku 546 Kč, odpovídající této dani. Celkově tedy odměna činí 3.146 Kč. Tuto částku krajský soud vyplatí ustanovenému zástupci v souladu s výrokem IV. tohoto rozsudku na jím určený bankovní účet.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. srpna 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce